

Charakteristika Karlovarského kraje

Karlovarský kraj je především proslulý svým lázeňstvím. Na území kraje se nachází nejen naše nejznámější lázně Karlovy Vary, ale i Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Lázně Kynžvart a Jáchymov. Lázně v Kyselce nejsou v současné době v provozu. Spolu s léčivými prameny je kraj bohatý i na přírodní minerální vody, z nichž nejznámější je Mattoni. V souvislosti s lázeňstvím jsou také velice známé lázeňské oplatky, které si jako sladkou pochoutku zamilovali nejen místní obyvatelé, ale především lázeňští hosté z celého světa. Karlovy Vary kromě toho prosluly ještě bylinným likérem Becherovka a uměním sklářů společnosti Moser. Město Chodov proslavil růžový porcelán, který se vyváží do celého světa. Z kulturní oblasti je to především Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, který nabízí setkání tvůrců domácích i zahraničních.

Karlovarský kraj se nachází na západě území České republiky a vznikl rozdělením kraje Západočeského na Plzeňský a Karlovarský. Na severu a západě uzavírá území republiky státní hranici s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem plzeňským. Spolu s Ústeckým krajem tvoří oblast soudržnosti Severozápad, tzv. NUTS 2. Přes území těchto dvou krajů, podél státní hranice, se rozprostírají Krušné hory. Jejich nejvyšší bod Klínovec (1 244 m n.m.) leží v okrese Karlovy Vary, stejně tak jako nejnižší bod kraje (320 m n.m.), který se nachází na řece Ohři na hranici kraje. Ohře je zároveň nejvýznamnější řekou Karlovarského kraje a celé území také spadá do jejího povodí. Dalšími významnými řekami jsou Teplá, Rolava, Bystřice a Svatava. Z nich nejznámější je řeka Teplá, která vtéká do Ohře v Karlových Varech a která protéká údolím Karlových Varů, kde vyvěrá většina horkých pramenů. Ty vtékají do řeky a umožňují vznik odrůdy aragonitu, známé jako vřídlovec a hrachovec, oba vylučované po tisíciletí z horkých karlovarských pramenů, jejichž voda má v sobě rozpuštěno mnoho nerostných látek a plynů, hlavně kyslíčnku uhličitého. Z větších kusů se zhotovují umělecké a upomínkové předměty, vkusná těžítka, popelníčky, vykládají se jím víka krabic, vyrábějí přívěsky a nejznámější jsou asi vřídlovcové růže. Z dalších přírodních zdrojů jsou nejvýznamnější zásoby hnědého uhlí na Sokolovsku a dále keramické jíly, které se zasloužily o vysoký počet výroben porcelánu téměř po celém území kraje. Na světovém ohlasu našeho kraje se ale největší měrou podílí zásoby minerálních a léčivých vod, které daly vzniknout již výše zmiňovaným lázním.

Kraj tvoří 3 okresy – chebský, karlovarský a sokolovský a celkem se zde nachází 132 obcí, které jsou dále členěny do 518 částí. Svou rozlohou (3 314 km²) se Karlovarský kraj řadí k těm nejmenším, zaujímá pouze 4,2 % území ČR. Nejrozsáhlejší z okresů je karlovarský (46 % rozlohy kraje) s největším počtem obcí (54) a největším podílem žijících obyvatel v kraji (38,8 %). Okresy Sokolov a Cheb jsou, co do počtu obcí a rozlohy, srovnatelné. V kraji je celkem 37 měst. Ve městech karlovarského okresu ke dni 31. 12. 2009 žilo celkem 98 620 osob. Ve městech sokolovského okresu žilo k tomuto datu 76 366 obyvatel a ve městech chebského okresu 80 639 obyvatel. K 31. 12. 2009 žilo v obcích Karlovarského kraje celkem 307 636 obyvatel, což představuje 2,9 % obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres karlovarský, kde žilo celkem 119 432 obyvatel, z nichž 51,0 % (60 964) bylo žen.

Absolutním počtem narozených (3 425 osob) i zemřelých (3 150 osob) se náš kraj řadí na poslední místo v ČR. Srovnáme-li ale počet narozených na 1 000 obyvatel (11,1 osob), pak je Karlovarský kraj na 6. místě v ČR. Počtem zemřelých na 1 000 obyvatel (10,2 osob) se Karlovarský kraj řadí také na 6. místo v ČR. V roce 2009 se do Karlovarského kraje přistěhovalo celkem 3 056 osob a vystěhovalo se 4 098 osob a bilance byla záporná (1 042 osob). Celkový přírůstek byl v roce 2009 také záporný a dosáhl hodnoty 767 osob.

Výší průměrné měsíční mzdy na fyzické osoby podle podnikové metody bez podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců (18 850 Kč) se v roce 2009 Karlovarský kraj umístil na posledním místě v rámci ČR. Míra registrované nezaměstnanosti ke konci roku 2009 činila 11,07 % (10. místo v ČR) a oproti roku 2008 vzrostla o 3,45 procentního bodu. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v okrese Cheb (9,89 %), pak v okrese Karlovy Vary (10,48 %) a Sokolov (13,26 %). Neumístěných žadatelů o práci bylo v roce 2009 celkem 19 337 (o 5 900 více než v roce 2008) na 830 volných pracovních míst. Nejvíce žadatelů o práci bylo v okrese Karlovy Vary (7 366 osob), dále v okrese Sokolov (6 503 osob) a nejméně v okrese Cheb (5 468 osob). Největší zastoupení mezi nezaměstnanými měli uchazeči se základním vzděláním a bez vzdělání (8 267 osob, tj. 42,8 %) a vyučení a s nižším středním vzděláním a středním vzděláním bez maturity (7 592 osob, tj. 39,3 %). S ohledem na věk nezaměstnaných byla nejvíce zastoupena věková skupina 20 - 24 let (13,7 %) a věková skupina 50 - 54 let (13,3 %). Průměrný věk žadatelů o práci (38,7 let) se oproti minulému roku snížil o 0,3 roku.

V roce 2009 bylo dokončeno 512 bytů, tj. o 116 méně než v roce 2008. V rámci kraje se bytů na 1 000 obyvatel postavilo shodně v okrese Karlovy Vary a Cheb (1,9 bytu).

Zdravotní péči v Karlovarském kraji v roce 2009 zajišťovalo 5 nemocnic, 626 samostatných ordinací lékařů a dalších 157 samostatných zdravotnických zařízení. Celkem v nich pracovalo 1 193 lékařů, z toho v nestátních zařízeních 1 170 lékařů. Lékáren a výdejen léků včetně odloučených pracovišť bylo v roce 2009 v Karlovarském kraji 88.

Cestovní ruch je v Karlovarském kraji jedním z nejdůležitějších odvětví. Především lázeňství udělalo z našeho kraje cílovou destinaci pro hosty z Čech i z ciziny. V roce 2009 navštívilo náš kraj 666 094 hostů. Přepočteme-li hosty na 1 000 obyvatel kraje vychází 2 163 hostů, druhá nejvyšší hodnota hned za krajem Hl. m. Praha, která má tradičně nejlepší postavení v cestovním ruchu u nás. Podíl cizinců, kteří navštívili v loňském roce náš kraj, byl 68,6 %. Počtem přenocování na 1 000 obyvatel (13 604,1) se Karlovarský kraj v rámci České republiky umístil na 1. místě. V souvislosti s lázeňským cestovním ruchem je na území Karlovarského kraje i dostatečná nabídka kulturních zařízení a památkových zón. Ty jsou doplněny nabídkou lázeňských symfonických orchestrů a několika festivalů, z nichž nejznámější je Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, který v letošním roce proběhl již po 45. Z dalších kulturních a sportovních akcí jsou to například Loketské kulturní léto, Chopinův festival Mariánské Lázně a Kanoé Mattoni.